



Työeläkelaitoksille

KATSAUS LAINVALMISTELUUN, OHJEISIIN JA TYÖRYHMIIN

Tässä on kerrottu ETK:n lakiosastolla vireillä olevista lainmuutoksista, ohjeista ja työryhmistä. Lisäksi on mainittu siitä lainvalmistelusta ja niistä työryhmistä, joihin joku lakiosaston edustaja osallistuu sekä lainvalmistelusta, joka liittyy läheisesti lakiosaston toimintaan.

1.1 Puro 96-lainvalmistelu

Yksityisalojen (TEL;LEL) työeläkejärjestelmän rahoituksesta ja etujen tasapainottamisesta tehdyn sopimuksen johdosta tulee työeläkelakeihin muutoksia vuoden 1996 alusta. Muutoksia on valmisteltu Tuulikki Haikaraisen johdolla ryhmässä, jossa olivat edustettuina STM, työmarkkinaosapuolet, työeläkelaitokset, KELA, kunta, valtio ja ETK. ETK:sta olivat mukana Markku Hänninen, Seppo Pietiläinen, Elisa Rauhamaa ja Marja-Leena Seppälä.

Hallituksen esitys Eduskunnalle yksityisalojen työeläkejärjestelmän uudistamista koskevaksi lain-säädännöksi on annettu 29.9.1995 (HE 118/95). Myös MEL:iin tehdään vastaavat muutokset 1.1.1996 alusta (HE 201/95).

1.2 Pakkovakuutus kustannukset TEL-laitoksille

ETK on antanut sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksen hallituksen esitykseksi, jossa TEL-pakkovakuutuksen maksamattomista vakuutusmaksuista ETK:lle aiheutuvat kustannukset jaettaisiin TEL-laitosten kesken niiden toiminnan laajuuden mukaisessa suhteessa. Nykyisin näistä kustannuksista vastaavat kaikki työeläkelaitokset yhteisesti, koska ne sisältyvät ETK:n kustannuksiin. Lainmuutos pyritään saamaan voimaan 1.1.1996. Lainvalmistelussa on lakiosastolta ollut mukana Heli Ovaskainen.

1.3 Hautausavustuksen vakuuttaminen rekisteröidyllä lisäeläkkeellä

Yrittäjien eläkelakia ja maatalousyrittäjien eläkelakia on tarkoitus muuttaa siten, että hautausavustus voitaisiin vakuuttaa rekisteröidyllä lisäeläkkeellä. ETK on antanut sosiaali- ja terveysministeriölle asiaa koskevan luonnoksen hallituksen

esitykseksi. Muutos on tarkoitus tulla voimaan 1.1.1996. Lakiosastolta on mukana ollut Heli Ovaskainen.

1.4

Vuoden 1994 vastuuvajauksen kuolettamisajan pidentäminen

ETK on antanut sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksen hallituksen esitykseksi vastuuvajauksen kuolettamisajan pidentämiseksi kolmella vuodella. Laki on tarkoitus tulla voimaan 1.1.1996. Lakiosastolta on mukana ollut Heli Ovaskainen.

1.5

Vapaakirjan lykkäyskorotuksen yhteensovitus

Vapaakirjan lykkäyskorotuksen yhteensovituksesta on annettu hallituksen esitys. Esityksen yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi TEA 8 :ää. Muutos on tarkoitus tulla voimaan 1.1.1996. Lakiosastolta on mukana ollut Elisa Rauhamaa.

1.6

Eläkesäätiölaki uudistetaan

Eläkesäätiötoimikunta on valmistellut sosiaali- ja terveysministeriössä eläkesäätiölain kokonaisuudistusta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan niin pian kuin se on hyväksytty ja vahvistettu (todennäköisesti 1.1.1996)

Hallituksen esitys Eduskunnalle on annettu 10.11.1995 (HE 187/1995)

1.7

Kelan regressi työeläkkeeseen tulossa

Sosiaali- ja terveysministeriössä on edelleen viireillä lainmuutosesitys kansaneläkelainsäädännön ja TEL:n muuttamisesta siten, että Kelalla olisi regressioikeus myös takautuvasti oikaistavaan tai tarkistettavaan työeläkkeeseen. Nykyisin Kelalla on regressioikeus, kun työeläke myönnetään takautuvasti valituksen jälkeen ja Kela on maksanut samalta ajalta liikaa lisäosaa. Lainmuutoksen voimaantulo on avoin.

Muutoksen vuoksi yleiskirje Eläkkeen maksaminen muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen (A 33/88) uusitaan lakiosastolla.

1.8

Tietosuojasäännöksiä TEL:iin

ETK on lähettänyt sosiaali- ja terveysministeriöön

luonnoksen hallituksen esitykseksi lainmuutostarpeista, jotka koskevat ETK:n ja työeläkelaitosten oikeutta saada tietoja, tallettaa niitä rekisteriin ja luovuttaa niitä edelleen.

Myös Kelassa on selvitelty lainsäädännön muutostarpeita, jotka koskevat Kelan oikeutta saada ja velvollisuutta luovuttaa henkilöä koskevia tietoja sekä tietosuojaa. Ministeriö selvittää myös tapaturmavakuutuslain uudistustarpeet.

Esitystä on ETK:ssa valmistellut Seppo Pietiläinen ja Rolf Storsjö.

Tietojen antamista koskeva yleiskirje A 8/88 uusiin uusien säännösten mukaiseksi.

1.9

Uusi asiakirjojen julkisuuslaki valmisteilla

Oikeusministeriössä valmistellaan uutta lakia viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta. Laki koskisi viranomaisten lisäksi myös sellaisia yksityisiä organisaatioita, jotka lainsäädännön nojalla julkista tehtävää hoitaessaan käyttävät julkista valtaa. Laki koskisi siis myös Eläketurvakeskusta siltä osin kuin se käyttää julkista valtaa. TEL:n 18 §:n salassapitosäännös jäisi ennalleen.

1.10

Puro 96-soveltamisohjetyöryhmät

Yksityisalojen työeläkejärjestelmää koskevan sopimuksen johdosta tulee vuoden 1996 alusta muutoksia eläkepalkan laskusääntöön, tulevan ajan oikeuteen ja karttumiseen, indeksiturvaan sekä kuntoutus- ja työkyvyttömyyssäännöksiin. Soveltamisohjeiden laatimista varten on perustettu kaksi työryhmää:

Työkyvyttömyys- ja kuntoutustyöryhmä, KUTU-työryhmä

Työryhmän tehtävänä on antaa työkyvyttömyyseläkettä ja kuntoutusta koskevista muutoksista soveltamisohjeet. Tavoitteena on, että soveltamisohjeet ovat valmiina 31.12.1995 mennessä. Työryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

Eläkepalkkaa ja tulevaa aikaa pohtiva työryhmä, TULPPA-työryhmä

Työryhmän tehtävänä on antaa soveltamisohjeet eläkepalkan laskentaa, tulevan ajan karttumista ja laskentaa sekä indeksiturvaa koskevista muutoksista. Tavoitteena on, että soveltamisohjeet ovat valmiina 31.12.1995 mennessä. Työryhmän kokoonpano on koh-

dassa 2.

1.11

Osa-aikaeläkkeen ongelmakohdat

Osa-aikaeläkeohjeita valmistellut työryhmä jatkaa työtään ja tekee lainmuutosehdotukset yksityisen ja julkisen puolen säännösten yhdenmukaistamiseksi. Työryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

1.12

ETA-ohjeet

ETA-yleiskirjeen uusiminen käynnistyy tammikuussa ja saatetaan loppuun vuoden 1996 aikana.

Yleiskirje jakautuu kuuteen osioon, joiden uusimisesta vastaavat eri henkilöt. Korpiluoma vetää projektia ja huolehtii asioiden yhteensovittamisesta. Myös eläkelaitosten edustajat ovat mukana uusimistyössä.

1.13

VILMA:n jatkotyö

VILMAa (=viimeisen laitoksen periaatteen ulottamista koko työeläkejärjestelmään) jatkotyöstetään siten, että ehdotus hallituksen esitykseksi on tarkoitus toimittaa STM:lle tämän vuoden aikana. Muutos tulee voimaan aikaisintaan vuoden 1999 alusta. Työryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

1.14

Lomakkeetonta hakemusta tutkiva työryhmä, LONRY-työryhmä

Työryhmän tehtävänä on selvittää mahdollisuus tehdä MYEL- ja YEL-työtuloilmoitukset koneellisesti sekä kartoittaa alustavasti juridiset valmiudet siirtyä päätteeltä tapahtuvaan työeläkehakemusten täyttöön. Ryhmän työlle annettu määräaika on kolmivaiheinen siten, että lopullisesti työn tulee olla valmiina 31.12.1995. Ryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

1.15

Työkyvyttömyyttä ja kuntoutusta pohtineen Tolan johdolla toimineen työryhmän jatkotyöryhmät

Työkyvyttömyys- ja kuntoutusmuutoksia käsitellään Kelan ja työeläkejärjestelmän välisissä kolmessa työryhmässä, joihin on nimetty seuraavat työeläkejärjestelmän edustajat:

1. Työkyvyttömyysmääritelmää ja kuntoutusta käsittelevä työryhmä, JENKKA-työryhmä; työeläkejärjestelmän edustajat ovat Sini Kivihuhta Ilmarinen sekä Seppo Pietiläinen ja

Marja-Leena Seppälä ETK:sta;

2. Lääkäreiden koulutusta käsittelevä työryhmä/Sakari Tola Eläke-Varma

1.16

Työkyvyttömyyseläkkeeseen liittyviä ongelmia selvittelään, LETKA-työryhmä

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää

- 1) hallitusohjelman vaikutukset työkyvyttömyyseläkkeen alkamisaikaan
- 2) työkyvyttömyyden jakamattomuuden periaatteen soveltamiseen liittyvät näkökohdat
- 3) selkiyttää eri eläkejärjestelmien työkyvyttömyysmääritelmiä
- 4) työkyvyttömyyseläkkeen aikana tehdyn työn vaikutukset eläkkeeseen sekä
- 5) tehdä selvityksensä perusteella tarpeelliset muutosehdotukset eläkelainsäädäntöön.

STM on jatkanut työryhmän määräaikaan siten, että kohtien 2) ja 3) osalta määräaika on 31.5.1996 ja kohtien 4) ja 5) osalta 31.12.1996.

Työryhmän kokoonpano on kohdassa 2. Jäsenenä ETK:sta on Seppo Pietiläinen ja sihteerinä Marja-Leena Seppälä.

1.17

Eläkevakuutusosakeyhtiö Kansan vastuunsiirto

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan Eläkevakuutusosakeyhtiö kansan vastuunsiirtoon liittyviä asioita, erityisesti huomioon ottaen eläkevastuun siirto ja varojen hoito. ETK:n edustaja on Matti Uimonen.

1.18

Yrittäjien eläkelakien mukaisten vakuutusmaksujen perintään liittyvät ongelmakohdat

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää sekä yrittäjien eläkelain että maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen vakuutusmaksujen perintään liittyvät ongelmakohdat ja niistä aiheutuvat vaikeudet työeläkejärjestelmälle sekä tehdä mahdolliset lainmuutoksehdotukset ongelmien vähentämiseksi.

Työryhmän määräaika on 31.12.1995. työryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

1.19

Eläkesäätiöiden ja -kassojen valvontaa koskeva ohjeistus sekä valvonnan siirto ETK:sta STM:öön

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on

- käydä läpi ETK:n antama, TEL- ja YEL-toimintaa harjoittavien eläkekassojen ja TEL-toimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden valvontaa koskeva ohjeistus sekä
- selvityksen perusteella valmistella ehdotukset STM:n määräyksiksi ja ohjeiksi taloudellisen valvonnan siirryttyä ETK:sta ministeriöön.

Työryhmän määräaika on 19.12.1995. Työryhmän kokoonpano on kohdassa 2.

2
Työryhmät

LONRY-työryhmä, lomakkeetonta hakemusta selvittelevä työryhmä. (Pj. Pentti Koivisto, ETK; sihteeri Risto Syväälä, MELA; Tapio Karsikas, ETK; Sirpa Havu, MELA; Anna-Liisa Ahmarova, Eläke-Varma; Anne Koivula, Ilmarinen, Marja-Leena Suhonen, Kuntien eläkevaikutus)

KUTU-työryhmä, kuntoutustukeen liittyviä soveltamisohjeita valmisteleva työryhmä (Pj. Marja-Leena Seppälä, ETK; sihteeri Heli Ovaskainen, ETK; Sini Kivihuhta, Ilmarinen; Eeva Koskensyrjä, MELA; Ulpú Oksanen, Eläke-Varma; Leena Piskonen, Valtiokonttori; Risto Rinta-Jouppi, LEL; Marjatta Siren, Eläke-Sampo; Veikko Savela, Kaupan Eläkesäätiö; Marja-Lena Suhonen, Keva)

TULPPA-työryhmä, tulevaan aikaan, eläkepalkkaan, indeksiin ja muihin eläkkeiden laskentaan liittyviä soveltamisohjeita valmisteleva työryhmä (Pj. Elisa Rauhamaa, ETK; sihteerit Marjukka Hietaniemi ja Liisa Kotamies, ETK; Sirkka Hänninen, Porasto; Petri Jääskinen, Ilmarinen; Ritva Lappi, LEL; Pertti Männistö, Valtiokonttori; Irmeli Otava-Keskinen, Eläke-Varma; Anne Perälehto-Virkkala, Keva; Raili Wahlsten, Tapiola; Eija Vähäpassi, Eläke-Sampo)

Osa-aikaeläketyöryhmä (Pj. Tapio Karsikas, ETK; siht. Irma Kortesoja, ETK; jäsenet Ritva Huikuri, Eläke-Varma; Veijo Karjalainen, Keva; Pertti Männistö, Valtiokonttori; Reetta Wiik, Ilmarinen)

VILMA -työryhmä, viimeisen laitoksen periaatetta selvittelevä työryhmä (Pj. Markku Hänninen, ETK; jäsenet Aira Bristow, TELA; Pauli Kruhse, Keva; Soile Manninen, VK; Marjatta Pihlaja, VK; Anne Perälehto-Virkkala; Keva, Marja-Leena Seppälä, ETK)

Eläkesäätiölain kokonaisuudistus (pj. Jorma Heikkilä, STM; sihteerit Marja Luukkainen, STM ja Sirkka Hänninen, Porasto; jäsenet Folke Bergström, ESY; Mirja Janerus, SAK; Olli Lappalainen, ETK; Hillevi Mannonen, STM; Juhani Turunen, STM; Johan Åström, TT)

Kaiho-työryhmä, kansainväliset asiat (pj. Riitta Korpiluoma, ETK; sihteeri Oili Luimula, ETK; jäsenet Pia Aaltonen, ETK; Eija Ahola, Eläke-Sampo; Ulla Haahdenmaa, Verdandi; Sirkka Hänninen, Porasto; Anneli Ikkala, ETK; Seija Karttunen, Ilmarinen; Minna Kuusela, Eläke-Varma; Kirsti Kuusisto, ETK; Aila Oksala, Mela; Pirkko Parviainen, Eläke-Kansa; Raija Salminen, VK; Arja Tuomi, Keva; Sointu Turu-

nen, LEL; Raija Weckman, Tapiola; Lea Österman, Nesteen Eläkesäätiö)

EUPE-ryhmä, Kaiho-työryhmän alaryhmä (Pj. Riitta Korpiluoma, ETK; sihteeri Oili Luimula, ETK; jäsenet Riitta Kaaja, LEL; Virpi Larsson, Ilmarinen; Raija Salminen, Valtiokonttori; Minna Kuusela, Eläke-Varma; Anneli Ikkala, ETK)

LETKA-työryhmä, työkyvyttömyyden alkamista ja jakamattomuutta selvittelevä työryhmä (Pj. Tuulikki Haikarainen STM; Veikko Liuksia, VVM; Aarne Lehtonen, SAK; Matti Koskinen, SAK; Pekka Piispanen, TT; Johan Åström, TT; Markku Koponen, PT; Veikko Simpanen, STTK; Seppo Väänänen, STTK; Jarmo Pätäri, AKAVA; Seppo Pietiläinen, ETK; Rauno Tienhaara, TELA; Sakari Tola, TELA; Kaarina Ronkainen, KELA; Eeva Ahokas, KELA; Anne Perälehto-Virkkala, Keva; sihteerit Marja-Leena Seppälä, ETK, Irmeli Backström, KELA ja Kaisa Hallenberg, STM)

Yrittäjien eläkelakien mukaisten vakuutusmaksujen perintään liittyvät ongelmakohdat (Pj. Tuulikki Haikarainen, STM; sihteerit Vesa Ronkainen, STM ja Tarja Härkönen, ETK; Pertti Tuhkanne, Vvm; Karin Lindqvist-Virtanen, STM; Jouko Sirkesalo, ETK; Irmeli Heino, ETK; Eija Korpi, MELA; Johan Åström, TT; Aarne Lehtonen, SAK; Antti Huhtamäki, MTK; Kari Björklöv, Suomen yrittäjien keskusliitto)

Eläkehakemuslomaketyöryhmä (Pj. Tapio Karsikas, ETK; sihteeri Inger Koskinen, ETK; Tarja Hurskainen, Ilmarinen; Margareta Kaukonen, LEL; Aulikki Lehto, Mela; Ulpu Oksanen, Eläke-Varma; Marjatta Siren, Eläke-Sampo; Liisa Sundberg, VK; Arja Tuomi, Kuntien eläkevakuutus)

Kansaneläke- ja työeläkepalvelun koordinoitutyöryhmä (Pj. Tapio Karsikas, ETK; sihteeri Inger Koskinen, ETK; Sirpa Havu, Mela; Tarja Hurskainen, Ilmarinen; Timo Laine, ETK; Sirkka-Liisa Kettunen, Kela; Tors-ti Rantanen, Kela; Tuovi Tschernij, Kela)